● Ҳар туп ғўзани меҳр билан парвариш қилайлик. ● Ғалла ўрим-йиғимини тобора тезлаштирайлик. ● 24 июнь — чорва озуқаси тайёрлаш Бутуниттифоқ шанбалигига муносиб ҳисса қўшайлик. ● Ҳамма соҳада зарбдор бўлайлик.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 123 (4582).

23 ИЮНЬ ЖУМА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

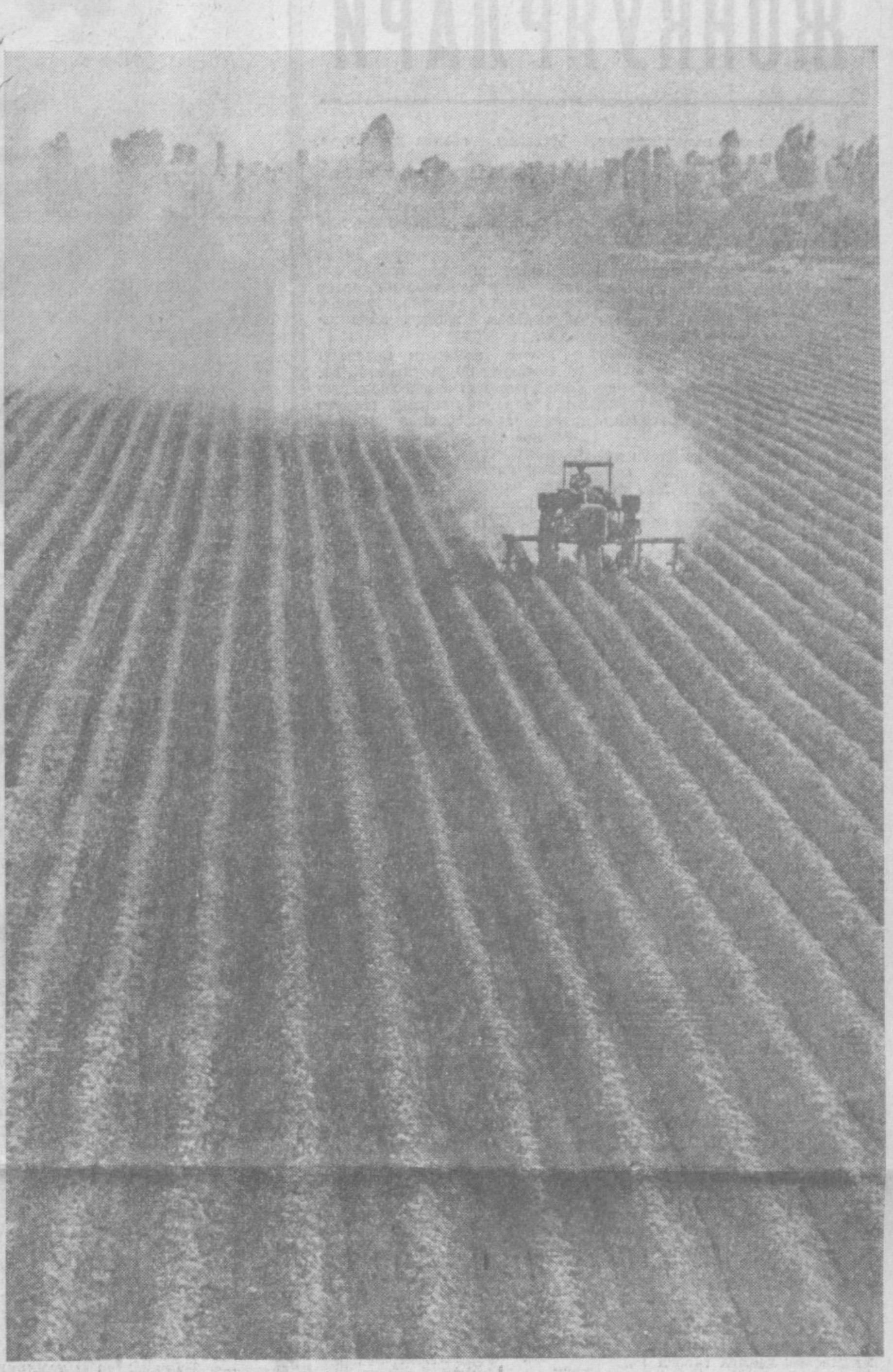

— МАЖБУРИЯТИМИЗ 41,5 центнердан,— дейди звено бошлиғи Қурбон Тошхўжаев, —бунинг албатта устидан чиқамиз. Ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилиб, парвариш қилиняпти. Бу эса теримни тез ва қисқа вақтда уюшқоқлик билан ўтказилишига ёрдам беради.

Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг бошқа звеноларида ҳам мўл ҳосилдан дарак берувчи бўлиқ ғўзалар кўп. Деҳқонлар ғўзани саратон сувига қондириб, меҳр билан парвариш қилишни давом эттиришяпти. Суратда: бригада пахтазорида.

А. Абалян фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

21 июнда КПСС Марказий Комитетида КПСС делегацияси билан Ҳиндистон Компартияси делегацияси учрашди.

Учрашувда КПСС номидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари ўртоқ Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Р. А. Ульяновский қатнашдилар.

Учрашувда Ҳиндистон Компартияси номидан Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг раиси ўртоқ Ш. А. Данге (делегация бошлиғи), Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг Бош секретари ўртоқ Р. Рао, Ҳиндистон Компартияси Марказий Ижроия Комитетининг аъзолари, Миллий Кенгаш секретарлари Б. Гупта ва Н. К. Кришнан ўртоқлар қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси номидан Ҳиндистон Компартияси делегациясини қизғин табриклади.

Учрашув вақтида КПСС ва Ҳиндистон Компартияси делегациялари қардошларча дўстлик ва самимият вазиятида партияларнинг фаолияти ҳақида, халқаро коммунистик ва миллий озодлик ҳаракати проблемалари тўғрисида, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтираётган бошқа масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Делегациялар ўртасидаги фикрлашиб олиш кейинги учрашувларда давом эттирилади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИ

ОҚҚЎРҒОН. 22 июнь. (ЎзТАГ). Оққўрғон районида Тошкент область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгашни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** очди.

Область ижроия комитетининг раиси **С. Асомов** СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг резервлари ҳақида, бу резервлардан фойдаланиш, ватанга бу йил 400 минг тонна «оқ олтин» топшириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашга имконият яратиб беражаги тўғрисида гапирдилар. Тошкент областининг деҳқонлари «оқ олтин» ҳосилининг 75 процентини машиналарда териб олишга, давлатга пахта топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни 25—30 кун ичида бажаришга аҳд қилдилар.

Ғўза парваришини кучайтириш — суғориш, қатор ораларини ишлаш ва озиқлантиришни жадаллаштириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Дон, сабзавот, картошка, полиз экинлари, мева ва узум, каноп, шунингдек чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажариш тадбирлари ҳам белгиланди.

Кенгаш қатнашчилари область қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, июль ойини мўл ҳосил тўплаш учун зарбдор ой деб эълон қилишга даъват этдилар. Шу ойда бутун майдондаги ғўзани камида икки марта комплекс парвариш қилиш ҳамда мўл ҳосил тўплаш кўзда тутилади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

(Кенгаш тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида босилади).

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Бекобод район паррандабоқарлари областда биринчи бўлиб тухум тайёрлаш йиллик планини ошириб бажардилар. Давлатга салкам 1 миллион дона тухум сотилди. Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили плани беш ойда ошиғи билан адо этилди.

Планни муддатидан илгари бажаришга 1-«Далварзин» совхозининг паррандабоқарлари айниқса салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжалик давлатга 60 минг ўрнига 68 минг 300 дона тухум сотиб, йиллик планни 114,2 процент адо этди.

Район паррандабоқарлари йил охиригача давлатга қўшимча 470 минг дона тухум сотиш мажбуриятини олишди.

Т. УСМОНОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУ ЙИЛ 22 ИЮНГАЧА ҒАЛЛА ЎРИМИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Оққўрғон	455	35,8
Калинин	680	17,5
Янгийўл	861	9,4
Бўка	174	5,0
Оҳангарон	528	3,3
Пискент	105	2,3
Бекобод	65	1,2
Юқори Чирчиқ	—	—
Ўрта Чирчиқ	—	—
Бўстонлиқ	—	—
Оржоникидзе	—	—
Область бўйича	2863	3,6

ҒЎЗАНИ ТЕЗДА ГУЛГА КИРИТАМИЗ

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ А. Икромов номли колхоз раиси ХОЛТУРСУН ПЎЛАТОВ ҳикоя қилади

ФАКТ ва рақам бир-бирига пайванд. Кўпчиликнинг ҳаракати кунни, ҳафтани, ой ва йилнинг якунларини белгилайди. Шундай экан, бугунги ишга якун ясаб, эртага кўпроқ ҳаракат қиламиз. Бир ерда, бир хил кўрсаткич билан депсиниб ўтириш деҳқончиликнинг табиатига ёқмайди. Куч ва ғайратдан, техника ва ўғитдан самарали, усталик билан фойдаланган пахтакоргина ернинг кучига-куч қўшади. Тупроқнинг унумдорлигини йил сайин ошираберади.

Кўпинча район, область марказига борганимда ҳамкасбларим менга, процентда ҳаммадан олдинда кетяпсизлар, бунинг сири нимада деб сўраб қолишади. Шунда юқоридаги сўзларни айтаман. Кейин ҳазиломуз бизнинг колхоз райондаги бошқа хўжаликларга нисбатан қуёшдан кўпроқ иссиқ оладиган ерга жойлашган деб қўяман.

Ҳақиқатан ҳам бизда ҳосил барвақт етилади, эрта йиғиштириб оламиз. Шундай қилмасак, маҳсулотнинг асосий қисмларини биринчи сортларга сота олмаймиз. Буни ҳар бир колхозчи, механизатор, сувчи яхши билади. Барвақт экин экиб ҳар бир кўчатнинг атрофида парвона бўлишга деҳқонларимиз ўрганиб қолишган. Масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда эрта кўкламдан меҳнат қиламиз.

Ўтган йили Партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлларини ишлаб чиқдик. Агроном, бригадирлар, экономист, ҳисобчиларимиз беш йиллик вазифаларини бирма-бир чўтга солишди. Натижаси колхозчилар муҳокамасига қўйилди. Ҳамма бир овоздан пахтачилик бўйича колхозимизга берилган беш йиллик планни тўрт йилда бажарамиз дейишди. Кўпчилик шунга қарор қилди.

Шундан кейин хўжаликда яна кучайиб кетди. Ҳар биримизга ва бошқаларга талабчан бўлдик. Ишнинг сифатига кўпроқ эътибор бердик. Ошиқча сарф-харажатларга йўл қўймадик. Бу эса яхши кўрсаткичларга олиб келди. Беш йилликнинг дастлабки йили топшириғи ортиғи билан бажарилди. 24 ўрнига 28 центнердан хирмон кўтардик. План 124 процент қилиб бажарилди. Йигитларимиз техникадан фойдаланишда бошқаларга ўрнак бўлишди. Ғўзалар машина теримига мос қилиб ўстирилган эди. Шу сабабли терим агрегатлари қаторларда яхши ишлади. Машина билан пахта териш плани 145 процент, ёки ялпи ҳосилнинг 73 проценти техника ёрдамида йиғиштириб олинди. Бу эса қўл кучини камайтирди, теримга кетадиган минг-минглаб сўм пулни тежаб қолиш имконини берди.

БУ йилги кўрсаткичимиз ҳам ўтган йилдагидан ёмон бўлмайди. Бунга ишончимиз комил. Биз қийинчиликларни, об-ҳаво инжиқликларини енгдик. 1010 гектар ердан 20,2 ўрнига 31 центнердан ҳосил топширишни асосий мақсад қилиб қўйдик. Баъзилар бу центнерингиз камку, деб гапиришлари ҳам мумкин. Йўқ, бизнинг колхоз янги ерларда ташкил этилган. Ҳали кўпгина қийинчиликларимиз бор. Сув танқислигига ҳам батамом барҳам берилганича йўқ. Лекин шунга қарамай ҳар кубометр сувдан самарали фойдаланган ҳолда ҳосил етиштиришга ҳаракат қиляпмиз. Бу йил кўчатларнинг бут бўлишига эътибор кучайтирилди. Ҳозир далаларимизда ўртача 85 минг кўчатга эгамиз. Қаторлардаги кўчатларни эҳтиётлик билан парвариш қилиб, йил охиригача камида 83 минг туп ғўза тупларини сақлаб қолишга ҳаракат қиламиз.

Экишни етти иш кунида тамомлаб, ердан тезда ундириб олдик. Кейин яганани тамомлаб ишлов беришни кучайтирдик. Июнь ойининг 15 куни ичида қатор оралари икки томонлама культивация қилинди. 800 гектардан ортиқроқ ерга сув таралди. Ғўзани культивация қилиш озиқлантириш билан биргаликда олиб борилди. Азот, фосфор ўғитлари майдаланиб, биргаликда ерга солинди. Культивация ва суғоришдан чиқарилган майдонлар тез ривожланиб кетди.

МАНА саратон ҳам бошланди. Биз ғўзага ишлов беришни ҳар қачонгидан ҳам кучайтирамиз. Бир ярим маротаба сув берамиз. Бу эса ғўзанинг ривожини яна ҳам яхшилайди. Сифатли парвариш қилиниб, кўчат илдизлари юмшоқ сақланаётган майдонларда ғўзалар қийғос шонага кирган. Ҳар тупда ҳозирнинг ўзидаёқ 7—8 шонани кўриш мумкин. Ўтган йили бизда ғўзалар 17 июндаёқ гул кўрсатган эди. Баҳорнинг кеч келишини ҳисобга олиб, янада ғайрат кўрсатиб ишлаяпмиз. Барча майдонларга ўтган йилга нисбатан ҳозиргача бир ярим баравардан кўп меҳнат сарфланди. Бу эса ғўзани тезда, узоғи билан 22 июнда гулга киришини таъминлайди. Ўтган йили ҳам, одатдагидек районда биринчи бўлиб пахта теримини бошлаган эдик. Бу йил ҳам ана шундай бўлади.

КЕКСА ва тажрибали деҳқонларнинг фикр ва мулоҳазалари асосида деҳқончилик қиляпмиз. Ҳар йилгидек озиқлантиришни узоққа чўзмаймиз. Биринчи июлгача тамомлаймиз. Август ойида ғўзага шарбат суви берилади. Шу мақсадда 400 тонна маҳаллий ўғит жамғариб қўйдик. Биз минерал ўғит билан бирга органик ўғитларни ҳам СУЗ машинаси билан экинга соляпмиз. Гўнг майдаланиб, элангач кейин машинага солинади. Майдаланмаган, катта кесакдек бўлган гўнгларни эса сувга солиб увитиб тез-тез лойқатиш йўли билан қатор ораларига оқизамиз. Шундай қилиб бизнинг бутун диққат ва эътиборимиз тупроқни юмшоқ сақлаб, кўчат илдизларининг эркин ривожланишига қаратилган.

Механизаторлар ҳам бу ишда деҳқонларимизга яхши ёрдам беришяпти. Чуқур культивация қилиб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаяпти. Биздаги мавжуд культиваторларнинг деярлик 20—23 органи яхши ишлаб турипти. Наралник, лабки, грейдер ва бошқа иш органлари кўнгилдагидек ишламаса у вақтда тезда олмаштирилмоқда. Биздаги ҳар бир механизатор тажрибалидир. Колхозчиларимиз ҳам техниканинг тилини биладилар. Агар улар бирон тракторнинг иш органлари қониқарсиз ҳаракат қилаётган бўлса, дарҳол тракторчига маълум қилади.

Бизда ғўзани суғориш энг муҳим ишлардан бири ҳисобланади. Экин саратон сувига тўймаса, ундан истаганча ҳосил олиш қийин. Шунинг учун энг тажрибали, серғайрат кишилар сувчиликка ажратилган. Уларнинг меҳнатларини биз тақдирлаб турибмиз. Бир гектар ерни сифатли суғорган сувчи 9 сўм 42 тийин ҳақ олади. Кечаси суғорган сувчига эса қўшимча 25 процент ҳақ ёзилади. Шунингдек ўн йил, йигирма йил муттасил равишда сувчилик қилаётган ишчиларнинг топган иш ҳақларига қўшимча равишда ҳақ тўлаш ҳам кенг йўлга қўйилган. Бундан ташқари бизда олти сувчи бор. Уларга колхоз правлениесининг қарори билан «Илғор сувчи» деган унвон берилган. Бу сувчиларга эса қўшимча равишда 15 процент ҳақ ёзиляпти. Сувчилар группаларга бўлиниб, карталарга бириктиб қўйилган. Ғўза парваришидан тортиб, ҳосилни йиғиштириб олгунга қадар сувчи ўша картада меҳнат қилади.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти далада ишлаётганлар учун барча қулайликларни яратиб берган. Дала шийпонларимиз ҳақиқий дам олиш уйларига айланган деса бўлади. Идора активлари, бригада бошлиқлари, табелчиларнинг ҳаммаси дала шийпонларида ётишади, овқатланишади, кино кўришади, лекциялар тинглашади.

МЕХАНИЗАТОРЛАРНИ қадрлаймиз. Уларнинг ишларига юксак баҳо берамиз. Июнь, июль ойларида ишни сифатли бажарган механизаторларга 25 процент қўшимча ҳақ берилади. Шундай қилиб, уларнинг бир ойлик иш ҳақлари 190—200 сўмга тўғри келяпти. Ўтган йили бир механизаторнинг йиллик даромади 5400 сўмга тўғри келган эди. Энди бизда йилига уч минг сўмдан кам даромад қилаётган тракторчилар қолмади десак бўлади.

Хўжаликда икки участка бор. Булар бир-бирлари билан мусобақадошлар. Ҳар ҳафтада қилинган ишларни ўзаро текшириб туришади, қимматли маслаҳатлар бериб йўл қўйилган хатоларни тезда бартараф қилишда бир-бирларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бригадалар ўртасида бошланган мусобақа ҳам ижобий натижалар беряпти.

Колхозимиз деҳқонлари янги ерларни ўзлаштириш, канал ва ариқлар қазишни кенг йўлга қўйиб, деҳқончилик маданиятини янада оширадилар. Ғўза қатор ораларига ишлов беришни ҳар қачонгидан ҳам намунали ташкил қилиб, пахтани эрта етиштирадилар.

ПАРТИЯ ҒОЯЛАРИНИНГ АКТИВ ПРОПАГАНДИСТЛАРИ БЎЛАЙЛИК

22 июнь куни Москвада Катта Кремль саройида Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг VI съезди ўз ишини тугатди.

Съезднинг якунловчи иш кунида ҳисобот доклади юзасидан музокараларда биринчи бўлиб «Билим» жамияти Москва давлат университети ташкилотининг раиси, Украина ССР Фанлар академиясининг академиги Б. В. ГНЕДЕНКО биринчи бўлиб сўзлади. Съездда СССР илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг раиси, академик А. Ю. ИШЛИНСКИЙ, Минск мотор заводининг директори В. А. РОЖКОВ, академик Б. М. КЕДРОВ сўзга чиқдилар.

Съезд академик И. И. АРТОБОЛЕВСКИЙНИНГ якунловчи сўзидан кейин «Билим» жамияти правлениесининг фаолиятини бир овоздан маъқуллади, ҳисобот доклади юзасидан қарор қабул қилди, ревизия комиссиясининг ҳисоботини тасдиқлади.

Жамият правлениесининг ҳисобот доклади юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидланадики, КПСС XXIV съезди, партия Марказий Комитети пленумлари материаллари ва қарорларини чуқур ўрганиш, тушунтириб бериш, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик ишлари ҳозирги босқичда ижтимоий-сиёсий билим пропагандасининг асосий мазмуни бўлмоғи керак.

Съезд жамият аъзоларини, барча совет зиёлиларини марксизм-ленинизм буюк ғоялари, фан ва техника ютуқлари пропагандасини янада актив қулоч ёйдиришга, КПСС XXIV съезди тарихий қарорлари бажарилишига муносиб ҳисса қўшишга даъват этди.

Шундан сўнг Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг уставига қисман ўзгаришлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Съезд жамият правлениеси ва ревизия комиссиясининг янги составини сайлади.

Делегатлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

СУТ СОҒУВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Ўзбекистон сут соғувчиларининг область мусобақаси тугади. Колхоз ва совхоз фермаларининг 40 та илғор меҳнатчиси машинада сут соғиш маҳоратини намойиш қилдилар. Улар замонавий сут соғиш асбобларидан фойдаланиш маҳорати ўсганлигини, молларни яхши парвариш қила олишларини кўрсатдилар. Минг-минглаб илғор кишилар областда энг яхши сут соғувчи деган ном учун курашдилар.

Тошкент шаҳри ёнидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг сут-товар фермасида яқинда сут соғувчиларнинг республика конкурси ўтказилади. Конкурс иштирокчилари чорвачилик хўжаликларида кенг қўлланилаётган мукаммал «Тандем-10» аппарати билан сут соғадилар. Ғолиблар учун мукофотлар, ёрлиқлар берилади.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ҲОСИЛ ЖОНКУЯРЛАРИ

Чиндан ҳам коммунистлар мўл ҳосил жонкуярлари ҳисобланадилар. Улар ҳар бир соҳада тадбиркорлик билан иш кўриб, белгиланган план ва мажбуриятларнинг бажарилишида колхоз правлениеси ва партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Шу туфайли ҳам совхоз йилдан-йилга яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Ўтган йили ҳар гектаридан олинган ҳосилдорлик 27,7 центнерга етди. Бу пландагидан анча кўп бўлди. Ҳеч шубҳасиз бу ютуқни қўлга киритишда юқорида айтганимиздек коммунистлар ташаббускорлик кўрсатдилар, етакчилик қилдилар.

Совхоз партия ташкилоти ҳисобида 147 коммунист бор. Партия комитети ва бўлим цех партия ташкилотлари коммунистларни ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига жойлаштирган. Коммунистлардан 96 киши бевосита пахтачилик билан шуғулланади. Улардан 34 киши механизатор. 9 коммунист эса чорвачиликда меҳнат қилмоқда.

Партия комитети ўтган давр ичида партия ташкилоти структурасини яхшилаш, КПСС Устави талаблари асосида иш юритиш соҳасида бир қанча тадбирларни амалга оширди. Ҳозир совхозда бошланғич партия ташкилоти ҳуқуқига эга бўлган 8 та цех партия ташкилоти бор. Булар чорвачилик фермаси, марказий ремонт устахонаси, марказий идора аппарати цех партия ташкилотлари ва бригада партия ташкилотларидан иборатдир. Партия ташкилоти ҳисобида турувчи коммунистлардан 51 киши ўрта ва олий маълумотга эга. Коммунистлар ўнга яқин миллат вакилларидирлар.

Кадрлар билан ишлаш соҳасида ҳам талайгина ишлар қилинди. Деярли ҳамма бўлимларда, ҳар бир тармоқда ишни кўзини биладиган кадрлар меҳнат қилмоқдалар.

— Биз, — дейди совхоз партия комитетининг секретари Жўрабек Турғонбеков, — кадрларни топширилган иш учун масъулият руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ана шу мақсадда совхозда номенклатура жорий этилди. Бу номенклатурага 147 киши киритилган. Номенклатурадаги кадрлар ишга олиниши ёки ишдан бўшатилишидан олдин партия комитети мажлисида ҳар тарафлама ўрганилади. Сўнгра партия комитети маъмуриятга ишга олиш ёки олмаслик, ишдан бўшатиш ёки бўшатмаслик ҳақида тавсия киритади. Бундай тартиб кадрларга бўлган талабчанликни ва масъулиятни оширмоқда.

Совхоз партия комитети ва бўлим партия ташкилотлари ўз ишларини КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ташкил этиб, бу йил ҳар гектаридан олинадиган ҳосилдорликни 30 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Ана шу мақсадда барча бўлим ва бригадаларда социалистик мусобақа кучайтириб юборилган.

Совхоз партия комитети ўз фаолиятида кенг активларга суянмоқда. Партия комитетининг 9 аъзоси бўлиб, уларнинг ҳар бири конкрет топшириққа эга. Улар партия комитети йиғилишларида ўзларига бириктилган участкалардаги ишнинг аҳволи ва кўрилаётган тадбирлар ҳақида ҳисобот бериб турадилар. Бундай йиғилишларда биз энг яхши партия ходимлари тажрибаларини ибрат қилиб кўрсатиш билан бирга, камчиликларни тугатиш юзасидан ҳам бамаслаҳат бир фикрга келамиз. Бу яхши натижа бермоқда.

Масалан, свохоз директори, партия комитетининг аъзоси ўртоқ И. Тошпўлатов хўжаликка умумий раҳбарлик қилиш билан бирга меҳнатни илмий асосда ташкил этиш билан ҳам шуғулланади. Унинг бевосита жонкуярлиги, ташаббуси билан бу соҳада кўпгина ишлар қилинди. Дала шийпонлари совхоз ишчиларининг маданий ҳордиқ чиқарадиган жойига айлантирилди.

Партия комитети аъзолари А. Аҳмедов, Ю. Ботиров, Х. Ю. Хван ўртоқлар ишчи-хизматчиларга маданий-маиший шароит яратиб бериш, социалистик мусобақани ташкил этиш, партия маорифи тўгаракларида сиёсий ўқишни яхши йўлга қўйиш соҳасида бирмунча тажриба тўпладилар.

Қабул қилинган қарор қанчалик мазмунли ва конкрет бўлмасин агар унинг ижроси учун курашилмаса бундай қарорлар қоғозда қолиб кетаверади. Партия комитети бунга йўл қўймаслик учун курашмоқда. Қарорларнинг ижросини текширишга алоҳида аҳамият берилади. Умумий партия йиғилишида кун тартибида белгиланган масалаларни муҳокама қилишга ўтишдан олдин партком секретари аввалги партия мажлисида қабул қилинган қарорларининг қандай бажарилганлиги ҳақида коммунистларга ахборот беради. Қарорни бажариш учун масъул қилиб тайинланган кишиларнинг ўз вазифаларига қандай муносабатда бўлганликларини мисоллар билан айтиб ўтади. Бундай тартиб партия мажлислари қарорларининг обрўсини оширмоқда.

Партия ташкилотининг муваффақиятли фаолият кўрсатиши кўп жиҳатдан ишни тўғри планлаштиришга боғлиқдир. Ана шуни ҳисобга олиб партия комитети ишни перспектив ва жорий планлаштиришга алоҳида аҳамият бермоқда.

Биз совхоз партия ташкилотининг иш планлари мазмуни билан танишар эканмиз илгари бўлганидек хўжалик масалаларига эмас, кўпроқ оммавий-сиёсий, партиявий-ташкилий, тарбиявий ишларга эътибор берилаётганлигини кўрдик. Кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш, юқори партия ташкилотлари ҳамда совхоз партия комитети қарорларини бажарилишини назорат этиш, цех партия ташкилотлари секретарлари малакасини ошириш, ёш коммунистлар билан ишлаш, меҳнаткашлар орасида лекция-суҳбатлар уюштириш, хўжалик фаолиятини назорат этиш... Партия комитети ва партия йиғилишлари кун тартибида кўпроқ ана шу сингари масалалар кўрилмоқда.

Совхоз партия комитети ҳузурида партиявий-ташкилий ишлар кабинети ташкил этилган. Бу ерда цех партия ташкилотлари секретарлари, партия группаларининг раҳбарлари, партия комитети ва цех партия ташкилотлари бюроларининг аъзолари учун методик кўргазмалар бериб борилади.

Шу кеча-кундузда совхоз партия комитети, коммунистларнинг бутун куч ва ғайратини ғўза парваришини кучайтириб, мўл ҳосил тўплашга қаратмоқда. Дала шийпонларида деҳқонларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Ҳар бир бўлимда, ҳар бир бригадада, ҳар бир звенода коммунистлар ишга бош-қош. Улар ҳосил жонкуярлари сифатида бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

М. АҲМАДЖОНОВ,
2-«Пискент» совхози.

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИКДА

Сунъий ацетат толанинг ишлаб чиқариш технологиясини ва унинг хоссаларини яхшилаш катта илмий аҳамиятга эга. Шунинг учун бу тема институтимиз олимлари олдида турган муҳим вазифа бўлиб қолди.

Тадқиқотлар натижаси чакки бўлмаяпти. Олинган хулосаларни саноатга татбиқ этиш мақсадида 1970 йилдан бери Фарғона кимё толалар заводида ацетат эритмасини тозалаш ва унинг электрланиш қобилиятини камайтириш ҳамда бўяш устида тажриба ишлари ўтказилмоқда. Завод миқёсида ўтказилган синов ишлари яхши натижалар берди ва саноат миқёсида қўллаш мумкинлигини кўрсатди.

Натижаларни муҳокама қилиш ва уларни саноатга татбиқ этиш юзасидан институт билан корхона вакиллари иштирокида яқинда илмий йиғилиш ўтказилди.

— Завод билан илмий-текшириш институти ҳамкорлиги яхши самара берди, — дейди институт директори, профессор Ҳ. Усмонов. — Лаборатория шароитида олинган натижаларни саноатга татбиқ этишда катта ўрин тутди. Яқин йиллар ичида сунъий ацетатнинг ишлаб чиқариш технологиясини яхшилаш йўли билан олинган тола хоссаларини бошқа мамлакатларда ҳосил қилинаётган ацетат тола хоссаларига баробарлаштириш имконини беради.

Сунъий тола эритмасини ионитлар ёрдамида тозалаш ишлари натижалари ҳақида профессор Н. Ризаев ахборот берди. У эритманинг ионитлар ёрдамида тозалаш муваффақиятли равишда олиб борилаётганлиги ва яхши натижалар берганини айтди.

Кимё фанлари доктори Б. Ойхўжаевнинг сўзлари ҳам қизиқиш билан тингланди. Ацетат толасининг электрланганини ишлаб чиқаришда ва ундан қилинган кийимларни кийган пайтда кўпгина қийинчиликларга олиб келинади. Бунинг учун толанинг электрланиш қобилиятини камайтириш тадбирлари кўрилди. Ҳозирги пайтда завод миқёсида кам электрланадиган тола олиниб, ундан Тошкент трикотаж фирмасида материал тўқилмоқда.

Ацетат толаларини бўяшда қўлланиладиган янги бўёқларнинг истиқболи кимё фанлари кандидати Т. Ғафуров нутқида баён этилди.

Бундай қўшма йиғилишларни бундан сўнг ҳам ўтказиб туришга қарор қилинди.

С. КАМОЛОВ,
У. САИДАҲМЕДОВ,
катта илмий ходимлар.

ЯНГИЙЎЛ пойафзал фабрикаси коллективи СССР ташкил топган куннинг ярим асрлик тўйини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлади. Азаматлар шонли сана муносабати билан йил охиригача планга қўшимча равишда 22 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиси Ғани Фозиловни кўриб турибсиз. У смена топшириқларини бир ярим баравардан ошириб бажармоқда.

Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ).

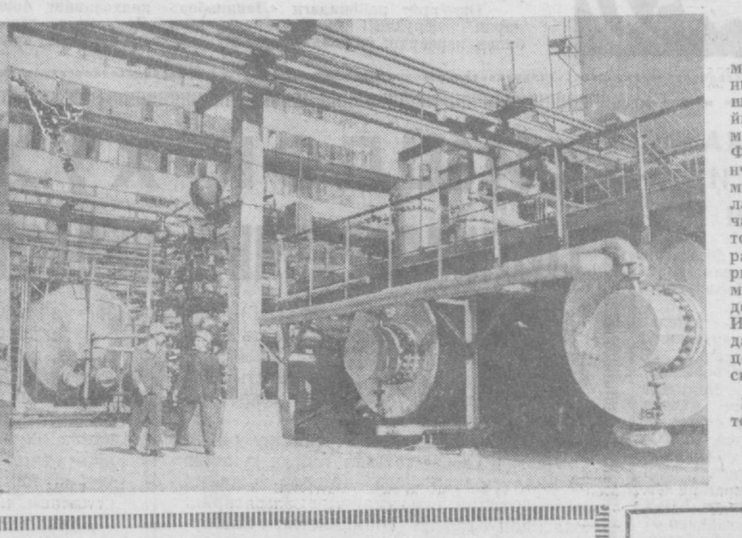

ЧИРЧИҚ электр химия комбинатининг ишчи-хизматчилари бешйилликнинг иккинчи йилида ҳам баракали меҳнат қилмоқдалар. Фақат ўтган ойлар ичидагина республикамиз колхоз ва совхозларига планга қўшимча равишда 5 минг тоннадан ортиқ минерал ўғит етказиб берилди. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори, бош аппаратчи Ислом Оқилбоев (чапда) ҳамда карбамид цехини кўриб турибсиз.

Р. Шамсиддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ҲУНАРМАНД ЙИГИТ

ЛАВҲА

Бугунги аҳволдан механика цехининг мастери А. Немишевнинг фиғони фалакка кўтарилди. Иш тиғиз. Одам етишмасди. Устига-устаг металл тобловчининг бетоб бўлиб қолганлиги ишнинг белига тепди. Шу аснода хуноби ошиб цех бошлиғининг хонасига кирди.

1-механика цехининг бошлиғи Н. Марков шошиб-пишиб алланималарни ёзарди. Ишининг кўплигиданми «нима гап» дегандай боши билан белги берди.

— Термист келмади!

— Тоблайдиган темиринг кўпми?!

— Икки соатлик жуда шошқичи бор.

— Қўшни цехдан илтимос қилақол, — савол назари билан деди цех бошлиғи.

— Сўрадим бўлмади. Ўзи заводда бор-йўғи уч термист бор, шундан биттаси ўзимизда. Иккалови банд экан. Биласиз, шундоғам уларнинг иши тўлиб-тошиб ётади. План бўлмай қоладими деб қўрқяпман.

Марков қаламини қоғоз устига қўяркан, ўрнидан турдида, ташвиш билан у ёқдан, бу ёққа юра бошлади. Бирдан дадиллашиб кетди:

— Абдурасуловга айтиб кўрмадингми, балки билар. Жуда бўлмаса зеҳн солиб келади, ҳамма нарсага ақли етади боланинг.

— Термистлик оғир ҳунар, — у шундай деди-да, яна «билмадим» деб елка қисиб қўйди.

— Ҳозир нима қилаяпти?

— Кечаги буюртмани бергандим. Банд.

— Майли, майли улгуради, бир минутга чақирвор.

Кўп ўтмай хонага ўрта бўйли, зуваласи пишиқ, қўнғир соч, йигирма-йигирма икки ёшлардаги йигит кириб келди. «Қандай ажойиб йигит», — дилидан ўтказди цех бошлиғи. Қани энди лоақал ишчиларнинг қирқ фойизи шундай уддабурон бўлса, ташвишга ўрин қолмасди. Кеча икки слесарь ишга келмай қолди. Станокка практикант — талабалардан қўйиб Абдурасуловга кўз-қулоқ бўлиб тургин, деди. Икки станокни созлади, вақти-вақти билан яна тўғрилаб бериб турди. Пиравордида ҳар бир практикант бир ишчининг нормасини бажарди. Ўз нормасини эса 120 процентга оборибди-я. Бир дақиқа тинч турмайди. Бутун бошли цехнинг ҳожатини чиқариб юради. У ҳам фрезерчи, ҳам слесарь, ҳам токарь, ҳам деталь тортувчи, ҳам автокарь ҳайдовчи... Ўнгга яқин касбни эгаллаган, цехдаги ҳамма жараёнларни билади. Бир инженерчалик билими бор. Камтарлигини айтмайсизми».

— Термистликка ишинг тушмаганми, — ҳазилга йўйиб гап бошлади Н. Марков.

— Сал-пал.

— Юқори кучланишли аппаратда тоблаб кўрганмисан?!

— Волшин қараб турувди, тоблагандим.

Марков суюнгагидан ўрнидан азот туриб кетди. Юз-кўзлари бир зум нурга тўлгандай бўлди.

— Демак, ҳозироқ тоблашинг мумкин. Яша азамат Волшин касал бўлиб қолибди. Алексей Лемишев кўрсатган темирларни тоблаб бер бўлмаса.

Қувониб кетганидан цех бошлиғининг гаплари чалкаш-чулкаш бўлиб кетди. Йигитнинг елкасидан қучди. Сўнгра деди:

— Шунга чақирувдим. Устангни топиб айтарсан. Боши қотиб юргандир.

Абдураҳмон Абдурасулов одатдагидай камсуқумлик билан хонадан чиқиб кетди. Цех бошлиғи бировга гапиргандек ўзича «тилла йигит» деб шаҳдам столи томон юриб кетди.

Абдураҳмон Тошкент экскаватор заводи механика цехининг илғор, тоғни урса талқон қиладиган йигитларидан. У 1964 йил ҳунар-техника билим юртини тугаллаб, экскаватор заводига фрезерчи бўлиб ишга кирди. У ўз касбини қаттиқ севади. Кеча-кундуз тинмас, касбининг сирларини ўрганишга ошиқарди. Биринчи даврда қўли келмай кўп қийналди. Қийинчиликлардан чекинмади.

Ўқиб юрган чоғларида йиғиб юрган китоблари асқотди. Орадан бир йилча вақт ўтар-ўтмас яхши фрезерчилар орасидан ўрин олди. У нормасини бажариб бўлса, яна ҳунар ўрганди. Икки-уч йил ичида олти-етти касб эгаллади. Неча йилдирки, у ишлаган деталлар бир кўрсатувдаёқ қабул қилиняпти. Мусобақаларда доимо пешқадам.

— Абдураҳмон Абдурасулов бошқа илғор ишчилардан ажойиб бир фазилати билан ажралиб туради, — дейди цех бошлиғи Н. Марков. — У юқори малакали ишчи бўлиш билан бирга кўп ҳунар эгаси. Бундай илғорлар жуда кам. У цехимизнинг ишонган таянчларидан бири.

Йигит кишига қирқ ҳунар оз деганларидек. Абдураҳмон яқинда автокарь ҳайдаш ҳуқуқини олди. Вақти бевақт шошилиб қолинганда асқотар — деди у. Кунлик нормасини доимо ошириб бажараётган йигит бешйиллик планни тўрт йилда адо этишга ваъда берган. Астойдил меҳнат қилмоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

Фан ва техника янгиликлари

ШИНА ПИШИҚРОҚ БЎЛИБ ҚОЛДИ

⊙ АВТОМОБИЛЬ тез тормозланганида унинг покришкалари бир неча юз градусгача қизиб кетиб, шинанинг барвақт эскиришига сабаб бўлади.

Днепропетровск химия технология институтида яратилган стабилизатор шина ишлаб чиқаришда фойдаланилаётган капрон корднинг иссиқликка бардош беришини тўрт баравар оширади. Рубежанк химия комбинатида янги препарат ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

●

СУВ ОСТИДА ПАЙВАНД

⊙ ТБИЛИСИДАГИ Е. О Патон номли завод йиғма темир бетон конструкциялар элементларини пайвандловчи автоматларни кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Агрегатининг иш унуми қўл билан пайвандлашдагига қараганда беш баравар кўп. Бир автоматни жорий этишдан бир йилда олинадиган иқтисодий самара 120 минг сўмдан ошади. Янгилик «Грузстрэйиндустрия» трестининг қурилишларда синовдан яхши ўтди.

Заводда бошқа бир автоматни ҳам кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Кема қураётганда ва сузувчи базалар ремонт қилинаётганида унинг ёрдами билан металларни сув остида қирқиш ва пайвандлайвериш мумкин.

●

АРРА ЧАРХЛАШ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШМОҚДА

⊙ ДИАМЕТРИ юз миллиметрдан 400 миллиметргача борадиган тўгарак аррани чархлайдиган ярим автомат меҳнат унумдорлигини бир неча баравар оширади.

Мебель корхоналарида чорроқ диаметрдаги арралар қўлда чархланарди. Эндиликда шу машаққатли иш механизмлар зиммасига юкланади. Механизмлар асбобни анча сифатли тайёрлашга имкон беради. Киров станоксозлик заводида шундай автоматлардан бир туркуми ясалди.

(ТАСС).

МОНТАЖЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Бу бошқарма ишчи-хизматчилари меҳнатидан олмалиқликлар жуда мамнун. Чунки шаҳарлик ҳар бир меҳнаткаш бу қўли гуллар иши мевасидан баҳраманд бўлмоқда. Азамат бунёдкорлар ўзларининг қадоқ қўллари, фидокорона меҳнатлари ва ақл-заковатларини дунёда энг хайрли иш бунёдкорликка сарфламоқдалар. Шаҳар қиёфасини гўзаллаштириш, янги-янги саноат корхоналарини бунёд этиш, уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар биноларини қуришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Бошқарма коллективи қўли тегмаган, меҳнати сингмаган бирорта ҳам объект йўқ, шаҳарда. Ўн йиллар давомида жуда кўп иморатларни барпо этишга ёрдам беришди. Айниқса, металл конструкцияларни, турли-туман саноат асбоб-ускуналарини монтаж қилишда жонбозлик кўрсатишяпти. Ҳар йили миллионларча сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириб, шаҳар хўжалигининг, экономикасининг юксалишига ёрдам беришяпти.

«Промтехмонтаж» бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда катта ғалабалар билан якунлашди. Олмалиқ химия, рух заводи қурилишларида катта ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. Жуда кўп машина-механизмлари ўрнатдилар ва ишга туширдилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш-монтаж ишлари таннархини арзонлаштириш борасида ҳам дуруст ютуқларни қўлга киритдилар.

Монтажчилар тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилишяпти. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муддатидан илгари бажариш ва қўшимча юзларча минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш, қатор муҳим объектларнинг белгиланган муддатларда ишга тушишини таъминлаш юзасидан аниқ мажбуриятлар олишган. Барча участкалар ва бригадаларда эл-юрт олдида берилган ваъданинг тўла уддасидан чиқиш учун социалистик мусобақа авж олдириляпти.

Бошқарма маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақани пухта ташкил этишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Барча участкалар ва бригадалар бир-бирлари билан ўзаро мусобақалашиб ишлашяпти. Ишчи-хизматчиларнинг 80 процентга яқини шахсий мажбуриятлар олган. Барча участка ва бригадалар коллективлари, ҳар бир монтажчи енг шимариб меҳнат қиляпти. Монтаж ишларини жадаллаштириш ва сифатини яхшилашга астойдил ҳаракат қилмоқда. Мусобақа ғолиблари мунтазам моддий ва маънавий томондан рағбатлантириб турилибди.

Бошқармада ажойиб қуйи ишлаб чиқариш командирлари етишиб чиққан. Қурилишларда мастер ва бригада раҳбарлари бўлиб ишлаётган бундай мутахассислар коллектив меҳнатининг баракали бўлишига хисса қўшишяпти. Чунки, улар бевосита иш жойида меҳнатни пухта ташкил этиш, ҳар бир монтажчининг унумли ва сифатли ишлаши учун зарур шароитларни вужудга келтириш, илғорлар тажрибасини бошқалар ўртасида кенг ёйиш, янги ишга келган ёшларга монтажчилик касбларини ўргатишни ўзларининг жонажон ишлари деб биладилар. Бу билан илғорлар сафини кенгайишига, меҳнат интизомининг мустаҳкамланишига ва ҳар бир монтажчида ўз иши, вазифасига нисбатан масъулият ҳиссининг ошишига сабаб бўлишяпти.

Виктор Васильевич Радионов ана шундай моҳир қуйи ишлаб чиқариш командирларидан бири. У ўн йилдан ошиқроқ вақтдан бери бригадага бошчилик қиляпти. Унинг бригадаси ҳар соҳада бошқаларга намуна. Ҳар йили камида бир ярим йиллик топшириқни бажармоқда. Ҳозир бошқармада унинг таълимини олиб бунёдкорлик касбига меҳр-муҳаббат қўйган ўнлаб монтажчилар бор. Шогирдларидан Д. Шайхуддинов, М. Ивашченко, А. Гараев ўртоқлар устозлари сингари бригадаларга раҳбарлик қилишяпти. Бу бригадалар ҳам доим илғорлар сафида бормоқда.

Валерий Марченко номини олмалиқлик ҳар бир меҳнаткаш ҳурмат билан тилга олади. У ўзининг шаҳар қурилишларида узоқ йиллар тинимсиз ишлаётганлиги, ҳалол меҳнати билан шундай обрў-эътибор қозонди. У раҳбарлик қилаётган бригада монтажчилари энг мураккаб вазифаларни ҳам кўнгилдагидек бажаришга одатланган. Уларнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари 140—150 процентни ташкил этмоқда. ишларининг сифати ҳам аъло даражада. Ю. Мажирин, В. Сидоркин, Р. Шайдуллин, И. Осипенко бошчилик қилаётган монтажчилар бригадалари ҳам топшириқни доим зиёдаси билан бажаришяпти. Ўзаро мусобақалашиб ишлаётган бу бригадалар ҳар соҳада ҳамкорлик қилишяпти. Меҳнатни ташкил этиш, иш унумдорлигини ошириш, қурилиш сифатини яхшилаш соҳасидаги тажрибаларини бир-бирлари билан бажонидил ўртоқлашмоқдалар.

Бошқарма коллективининг шу йилнинг ўтган беш ойидаги иш якунлари чакки бўлмади. Қурилиш-монтаж ишлари топшириғи 108 процент атрофида бажарилди. Меҳнат унумдорлиги ҳам белгиланганига нисбатан анча оширилди. Тежамкорлик соҳасидаги ютуқлар ҳам дуруст бўлди. Фақатгина маош фондидан бир неча минг сўм тежаб қолинди. Бундан ташқари, ўн тоннадан ошиқроқ металл прокати ва қувурлар минглаб киловатт—соат электр қуввати иқтисод қилинди.

Монтажчилар зиммаларидаги вазифаларни бекаму-кўст ва бар вақт бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

Ҳарбий ватанпарварлик саҳифаси

МАРДЛИК—МАНГУЛИК

ПЕШҚАДАМ ЕФРЕЙТОР

Раҳмат Арслонқуловни бизнинг ротада ҳамма ҳурмат қилади. Тошкентлик бу йигит пойтахт Москвани кўз қорачиғидек қўриқлашга бир йилдан буён ўз камтарин ҳиссасини қўшиб келмоқда. У иккинчи синф мутахассиси, разрядли спортчидир. Унинг кўксини «Совет армияси аълочиси» нишони безаб турибди.

Раҳмат ўзига бириктилган техникани ҳамиша жанговар тайёргарликда сақлайди. Бирор носозлик учраса бир нафас ҳам ором билмай, тезда уни тузатмасдан қўймайди.

Ёш солдатлар Алипов. Поляруш, Малиховларга ўз билим ва тажрибасини ўргатади, улар билан фикр алмашади. Унинг ёрдами туфайли ҳозир бу солдатлар мураккаб техник схемаларни ўрганиб олишди, тактик машғулотларда бой маълумотга эга бўлишди.

Раҳмат ҳозирги кунларда қунт ва сабот билан ўз устида ишлаб, янги муваффақиятларга эришмоқда.

И. РАЖАБОВ,
ефрейтор Н-қисм.

ҲАМИША СОЛДАТ

Бекобод районининг янги маркази — Олмазор поселкаси кун сайин обод бўлиб бормоқда. Қисқа вақт ичида ошхона, магазин, сартарошхона ва бошқа маъмурий бинолар қад кўтарди. Кенг, текис кўчалар бунёдга келди. Бу кўчалардан ҳар куни минглаб одамлар ўтади. Улар орасида мактаб ўқувчилари, раҳбар ходимлар, бинокорлар, чорвадорлар, пахтакорлар, ошпазлар, милиция хизматчилари бор.

Ана, йўлкада кўплар қатори ўрта бўйи, сочларига оқ оралаган, кенг елкали бир киши кетяпти. Унга кўпчилик қўлини кўксига қўйиб салом берса, яна бировлар ҳарбийчасига қўлини чеккасига қўйиб саломлашади. У эса ҳаммага вазмин бош ирғаш билан жавоб қайтаради.

Собит Абдуллаев ички ишлар бўлимида 29 йилдан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. Унинг ҳаёт йўли ўзига ўхшаб камтар ва вазмин, бироқ сермазмун.

1941 йил С. Абдуллаев Орджоникидзе районидаги «Қизил азамат» колхозида 9-синфни тугатгач колхоз комсомол комитетининг секретари ҳамда ҳисобчи бўлиб ишлай бошлади.

Шу орада уруш бошланди. Собит ўйлаб ўтириш вақти эмаслигини тушунди. У кўнгиллилар қаторида ҳарбий комиссариатга ариза берди. Ота-онаси қариндош-уруғлари оқ йўл тилаб, ғалаба билан қайт, дея кузатиб қолишди.

Собит чаққонлиги ҳамда мерганлиги билан командирларнинг эътиборини қозонди.

1942 йили фашистлар Калуга остонасига етиб келишди. Улар тиш-тирноғи билан қуролланган ва жуда кўп танкларга эга эди. Совет жангчилари босқинчиларга қарши мардонавор курашдилар. Шу жангда С. Абдуллаев алоҳида ўрнак кўрсатганлиги учун Фахрий ёрлиқ билан тақдирланди. Қобилиятли жангчини август ойида офицерлар тайёрлов курсига юборишди.

1943 йилнинг май ойида ўқишни тугатган С. Абдуллаев Брянск фронтида яна жангга кирди. Калуга, Курск, Белгород, Харьков шаҳарлари ва Чехословакия, Руминияни озод қилишда қатнашди. У командирлик қилган батарея немис-фашистларнинг 24 пулемёти ва икки батареясини яксон қилди, 4 та ротани ишдан чиқарди. Ана шу хизматлари эвазига С. Абдуллаев «Қизил юлдуз» ордени ва бошқа бир қанча медаллар билан тақдирланди.

Буюк жангдан ғалаба билан қайтган йигит ўз билим ва малакасини ошириш учун Тошкент область ички ишлар бўлимида ўқиш билан бирга шу соҳада ишлай бошлади.

Ҳозир С. Абдуллаев Бекобод район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари. У ўз вазифасини бажариш билан бирга иш тажрибаларини касбдошларига қунт билан ўргатиб келмоқда.

Жанговар йиллар ортда қолди. Аммо у йиллар шуҳрати асло унутилмайди.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

Суратда: С. Абдуллаев.

Октябрь район ҳарбий комиссариатида

ЖАСОРАТ УЧУН

Фашист босқинчилари устидан қозонилган ғалабага осонликча эришилмади. Советлар Иттифоқининг 20 миллион мард ўғлонлари она тупроқ дея жон фидо этдилар. Миллионлаб кишилар жароҳатланди, оёғидан, қўлидан айрилиб қайтди.

Она-Ватан шон-шуҳрати йўлида ҳалок бўлганлар ёди ҳеч қачон унутилмайди. Даҳшатли фронтларда жароҳатланиб, ҳозирги фаровон ҳаётда яшаётганларни халқ, ҳукумат ҳамиша ардоқлайди.

Яқинда район ҳарбий комиссариатида Улуғ Ватан Урушида актив иштирок этган бир гуруҳ кишиларга СССР орден ва медалларини топшириш маросими бўлиб ўтди. Октябрь районида истиқомат қилувчи 20 га яқин уруш қатнашчиси бу ерга таклиф қилинган эди. Бурхон Забаров, Абдулла Қодиров, Абдурашид Саидов, Жавли Йўлдошовларга III даражали Шуҳрат орденини тақиб қўйилди. Рауфхўжа Қодирхўжаев, Зоид Миршаропов, Турсун Турдиев ва бошқаларга «Жасурлиги учун» медали топширилди. Григорий Мордхалов, Николай Михеев, Аҳмад Расулов ва бошқа бирнеча собиқ жангчи «Жанговар хизматлари учун» медалига сазовор бўлди.

Ветеранларни тантанали тақдирлаш маросими жуда қизиқарли ўтди.

РАҲМАТНОМАЛАРДАН БИРИ

Район ҳарбий комиссариати адресига Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан хатлар келиб туради. Улар кўпинча ҳарбий қисмлардан бўлиб, командирлар ўз қўл остида хизмат қилаётган йигитлар ҳақида тўлқинланиб ёзадилар. Улар шундай фарзандни тарбиялаб вояга етказган ота-оналарга ҳам раҳматнома йўллайдилар.

Улардан бири оқлонлик йигит Фарид Гараев ҳақида. Фарид Октябрь район ҳарбий комиссариати орқали мажбурий хизматга чақирилгач, йигитлик бурчини сидқидилдан бажара бошлади. Коллективдаги барча катта-кичикнинг ҳурматини қозонган Фарид хизматдан кўплаб Фахрий ёрлиқлар билан қайтади. Қисм командири В. Лядов билан партия ташкилотининг секретари В. Матвеевлар унинг оиласига раҳматнома йўллашган:

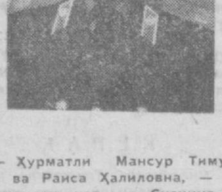

— Ҳурматли Мансур Тимурович ва Раиса Ҳалиловна, — деб бошланади хат, — Сизнинг ўғлингиз Фарид 2 йил мобайнида бизнинг қисмда хизмат қилди. У бу давр ичида фақат яхши томонлари билан ўзини кўрсатди. Намунали хизмати, ҳарбий билимга чуқур ҳурмат ва муҳаббати билан коллектив эътиборини қозонди. Сизларга ҳамда Фарид ўқиган 186-мактаб коллективига чуқур миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Биз Фаридни кузатар эканмиз. унинг демоблизациядан кейин ҳам севикли Ватанимиз шон-шуҳрати йўлида ҳалол меҳнат қилишига ишончимиз комил.

— Ота-онага, педагогларга ва бизга бу жуда катта мукофот,— дейди Октябрь район ҳарбий комиссари, полковник Б. Бобоев.

ҚИРҚ БИРИНЧИ ЁЗ

ФРОНТ ОЧЕРКЛАРИДАН

Буни менга бир аёл ҳикоя қилиб берганди. Улуғ Ватан уруши бошланган йили у болалар уйларидан бирида директор бўлиб ишлаган. Ўша йили қирқ бирга кирган экан. Қирқ биринчи йил ёз фасли воқеасини шундай эслайди:

Немис самолети пулеметдан отиб ўтиб кетди. Поезд суст борар, эҳтимол, у қалинроқ ўрмонни кўзларди. Катта йўл тарафдан яна самолетлар тўдаси кўринди. Болалар бир-бирига тиқилишиб, жовдирашарди. Бомбардимончилар тўғри экспресс устига ёпирилди, вагонларга тегай-тегай деб учиб, жаладек ўқ ёғдирди, яна осмонга кўтарилиб, бомбалар ташлаб кетишди. Энг охирги вагон олов олди. Поезд қуюқ арчазорга кириб таққа тўхтади.

— Ҳамма ўрмонга, тезроқ ўрмонга — деб сигнал берди машинист.

Мен болаларимни ўрмонга етакладим. Вагонлар бўм-бўш қолди.

— Яхшиям ўрмонга кирдик, оламдан ўтишимизга сал қолдия!—деди Сережа ҳазиломуз. Сергей жуда шўх, шу билан бирга, довюрак бола эди.

—Ҳозир куладиган вақтми, Сергей, овозингни ўчир!— деди кимдир.

Ия, кулмай йиғлайми. Бошимга тегирмон тоши тушса ҳам кўзимдан ёш чиқармайман, шошмай туринглар, ўзимизнинг жангчилар учраб қолса, уларга қўшилиб кетаман.— деди Сергей,

Серёжа Горелик гўё катта одамлардек салмоқлаб гапирарди. Мен уруш бошланиб кетиб, оғир аҳволга тушиб қолганимиздан ачинсам. Сергейнинг гапларини эшитиб. негадир.. Шу тобда ўрмон устида қўш қанот самолет пайдо бўлди. У тепамизда икки марта давра ясади.

Темир йўлнинг жануб томонида парашют кўринди. Парашютчи очиқ майдончага тушмоқчи бўлди, шекилли, ҳадеб оёқларини ўша ёққа силкитарди. Лекин шамол зарб билан парашютни дарахтзорга учирди, парашютчи катта бир қарағай шохига илашиб қолди. Ҳамманинг кўзи ўша кишида эди.

Ўрта бўй, яғринлари кенг, жуссадор, салобатли киши дарахтдан тушди, тўппончасини енг ичида тутиб, парашютни ерга кўмди, олға қараб ўн беш қадамлар чамаси босди, сўнгра у ёқбуёққа қулоқ солди. Шу пайт Сергей Горелик югуриб унинг олдига чиқди. Мен ҳам секин-аста боравердим. Парашютчи мени кўрмади.

— Сен ким бўласан, бу ерларда нима қилиб юрибсан. йигитча? —сўради парашютчи.

Серёжа нималардир деди унга. Биз парашютчи ёнига бордик. У ўзимизнинг офицер, разведка ротасининг командири капитан Умаров деган киши экан. Бизни қутқазгани келибди.

— Ҳамма йиғилди, ўртоқ офицер, — деди Серёжа Умаровга рапорт бериб. Болалар уйида пионер горнларида ҳам кўпинча у рапорт берарди.

— Тап-тайёр солдатсан-ку, азамат! — Серёжанинг ёлкасига қоқди командир.

— Энди мениям разведкачи қилиб оласизми?

— Мумкин эмас, ёшсан, — деди Умаров.

—Барибир сиздан қолмайман, камарингизга ёпишиб оламан!— деб оёқ тираб олди Серёжа.

— Об-бо азамат-е, чинакам рус фарзанди-да!—деди Умаров.

Капитан ўрмонзордаги пассажирларни тўплаб, бугун эрта тонгда немис-фашист боскинчиларнинг чегарамизга хиёнаткорона бостириб кирганлигини, Улуғ Ватан уруши бошланганлигини билдирди. Кейин:

— Немис самолетлари темир йўлнинг икки жойини бомбардимон қилиб, қўпориб ташлабди. Саперларимиз келиб тузатишади. Кеч кирар-кирмас сизларни орқага жўнатамиз! — деди.

Шундай қилинди ҳам. Оқшом ғира-ширасида «Серго» паравози бўш вагонларни етаклаб келди ва ҳаммамизни миндириб қайтди.

Капитан Умаров биз тушган поездни янаги станциягача кузатиб қўйиши керак экан, у бизнинг вагонда борди. Мен унга тикилиб боқардим-у, бироқ дардимни ёришга сира ботинолмасдим.

Поезд семофорга яқинлашай деб қолди. «Станцияда кўп тўхтамаса керак, — деб ўйладим, — нима бўлса ҳам сўрайман». Ниҳоят, ўзимни тутиб олиб сўрадим:

— Қайси қисмдансиз, ўртоқ капитан?

— Н-ҳарбий қисмданман, — деб қўя қолди у.

Нима дейишимни билмай, ерга қарадим. Шу топда капитан:

—Бирор кишингиз армиядами?—деб сўраб қолди.

— Ҳа, эрим армияда. Салим Эралиев, лейтенант,—дедим.

—Шошманг, лейтенант Эралиев-а, ўнг юзида доғи бор, асли Тошкентдан бўлса керак.

— Худди ўзи, — дедим кўз ёшларимни тўхтатолмай.

— Э, у менинг ротамда взвод командири-ку, — деди Умаров, —бизга яқинда келган,

— Ҳозир қаерда?

— Фронт линиясида. Бу ердан чамаси саксон километрлар нарида. Соғ-саломат. Эрингиз жуда забардаст, — кулиб қўшиб қўйди Умаров.

— Хат ёзиб берай, қўлига етказсангиз. кўпдан-кўп салом айтсангиз? Ўзини сақласин.

— Хўп бўлади.

Капитан бизни темир йўл станцияси навбатчисига топширди. У энди ўз қисмига қайтмоқчи бўлди. Бизнинг гапларимизни Серёжа бирма-бир эшитиб турган экан. Секин ёнимга келди-да, онажон, жон она, рухсат беринг, капитан билан бирга борай, дадамни кўриб қайтаман, — деб ялинди. Серёжа Салим армияга жўнамасдан бурун у билан жуда иноқлашиб кетганди, Салимни «папа» дерди.

— Фронт линиясига сени қўйишмайди. Қўйишса ҳам... йўқ, йўқ, жавоб бермайман! — дедим.

Сергей ёлвораверди. Капитаннинг қўлидан ушлаб, йиғлай бошлади. Кўнглим бузилиб кетди. Охири қучоқлашиб хайрлашдик. Серёжа Горелик парашютчи капитан билан бирга перронга тушиб, менга қўл силкитди ва овозининг борича:

— Уруш тамом бўлгач қайтаман, ҳозирча ҳайр, омон бўлинг онажон! — деди.

«Йўқ десам ҳам бари бир капитанга эргашиб кетардинг, болагинам, хайр, майли бора қол, бошинг тошдан бўлсин, тезроқ ғалаба қозониб қайтинглар»-.

Ўн беш кун деганда шаҳримизга қайтиб келдик. Болалар, уйи дарвозасидан кирар эканман, тик турганимча қотиб қолдим. Ҳовли тўла бола эди. Йўлдаги бир неча бомбардимондан сўнг қулоқларим карахт бўлиб қолган, бунинг устига қарийб икки кечаю-икки кундуз сира ухлай олмаган эдим. Рўпарамда бош тарбиячи Надежда Ивановна бошини қуйи солганича, туфлисининг пошнаси билан ер чизиб турарди.

Надежда билан ҳол-аҳвол сўрашдик. Серёжани ташлаб келганлигимдан анча гина ҳам қилгандай бўлди. Чунки У Гореликни олти йил тарбиялаган. Ўз фарзандидай севиб қолган эди.

— Қандай янгиликлар бор, Гринько келиб турибдими?— деб сўрадим ёнига бориб.

Надежда Ивановна қўли билан ишора қилиб, тўп-тўп бўлиб турган болаларни кўрсатди:

— Мана шу кўриб турганингиздан бўлак янгилик йўқ деса бўлади. Павел Петровични ўтган куни армияга жўнатишди.

— Бу болаларни қачон олиб келишди?

— Куни кеча бир эшелон келди. Бизга икки юзтасини беришди. Кўпи украин болалари.

— Группаларга бўлиб чиқдиларингмий?

— Йўқ.

— Рўйхатни олиб келинг, тарбиячиларни чақиринг!

Фронт орқасига эвакуация қилиниб, бизга юборилган болаларни ёшига қараб группаларга бўлдик. Уст-боши йиртиқларини кийинтирдик.

Қийинчиликлар энди бошланди. Қайғу, ғам-ғусса кўпайди. Уруш тамом бўлгунча, бу болаларнинг ҳар бирини кўз қорачиғидек асраш керак, ота-онасига, қовм-қариндошига эсон-омон топшириш лозим.

Рўйхатдан бош кўтариб, хаёл суриб ўтирардим. Спорт майдончасида коптоқ ирғитишаётган қизларга кўзим тушди. Сочларини икки тутам қилиб ўриб, орқасига ташлаб қўйган Ирочка исмли қизчани чақирдим. Ирочка югуриб келиб тиззамга ўтириб олди.

— Айтчи, Ирочка, ота-онангни яхши эслай оласанми?

— Бўлмасачи, узоқ-узоқлардан кўрсам ҳам танийман,

— Онангнинг оти ким?

— Любовь Сергеевна.

— Отангникичи?

— Александр Кириллович Приходько.

— Зеҳнинг яхши экан. Улардан қандай ажралганинг эсингдами?

Ира бундан бир неча кун илгари юз берган, лекин абадий хотирасида қолган даҳшатли воқеани айтиб берди:

— Уруш бошланмасдан бир кун бурун дадам билан туғруқхонага онамни кўргани бордик. Узоқ суҳбатлашиб ўтирдик. Қош қорайганда уйга қайтдик. Хайрлаша туриб онам «Эҳтиёт бўл, мактабга кетганингда электр лампочкасини ўчириб қўй», деди. Кечқурунги овқатни дадамнинг ўзлари пиширдилар. Таъмли борщ бўлган экан. Ота-бола ўтириб овқатландик. Кўп эмас, бир стакандан қанд чой ичиб, сўнгра ётдик.

Дадам стол устидаги соатни кечаси ўн иккида жиринглайдиган қилиб қўйди. У, бу сафар тунги сменада ишга бориши керак эди. Дадамни кузатиб қўяман деб ярим кечагача ухламай чиқдим, ниҳоят соат жиринглади.

— Уйқинг келмаяптими, қизим?— сўради дадам кийина туриб, — ҳали вақт эрта, ётавер, лекин мактабга кечикма.

Дадам кетди, мен ҳам уйқуга кетдим.

Совуқ сув сепгандек сесканиб уйғониб кетдим. Қарасам ҳамма ёқ олов ичида югуриб ҳовлига чиқдим. Ошхонамиз бурқсиб тутаяпти. «Дадажон!» деб чақирдим. Ҳеч кимнинг овози эшитилмади. Кўчага югурдим. Устимда оқ кўйлагим бор эди. Ҳавода саф тортиб кетаётган самолётларнинг бири пастга шўнғиб келиб, устимга оғир юкни ташлаб юборгачдай бўлди. У ёғини билмайман, бир неча вақтдан кейин кўзимни очсам, бостирмада, тахта каравот устида ётибман. Бу ерда мендек болалар чамамда элликталар бор эди. Кун ботар-ботмас бизни машиналарга миндириб, қаёққадир жўнатишди. Бир неча кун йўл юриб, мана шу ерга келиб қолдик.

* * *

Олтин кузнинг сўнгги дамлари эди. Тунов куни ерни тандирдек қиздириб турган қуёш паға-паға булутлар кетига бекина бошлаган.Салқин шабада юзларни тимдалайди, дарахтлар шохига аранг илашиб турган япроқларни юлқиб қочади.

Болалар уйида—бизнинг қўлимизда тарбияланаётган болаларнинг бир нечтасининг ота-онаси топилиб, уй-уйига кетишди. Болалар уйига яна гўдаклар келтирилди.

Энди ҳеч ким мени аввалгидай, «Раҳима опа» ёки «Раҳима хола» демайди. «Она» деб аташади.

Эрталаб почтальон қиз бир даста хат олиб келди. Улар орасида Серёжа Гореликдан ҳам хат бор экан. Конвертни оча туриб, қўлларим титраб кетди. Чунки бу хатни мен анчадан буён орзиқиб кутардим.

«Салом, онажон!

Мана, шундай қилиб, мен солдат ҳам бўлиб олдим. Йўғ-е, разведкачи бўлиб олдим. Мени «полк ўғли» деб аташади. Яна бир янгиликни айтайми? Куни кеча мен билан дадамга Қизил Юлдуз ордени беришди. Капитан Умаров майор бўлди. Битта антиқа иш кўрсатгандик-да! Келгуси хатимда батафсил ёзаман...»

Самад ҚОДИРОВ.

ШАРОПОВНИ КЎРГАН БОРМИ

1944 йил июнь ойининг биринчи кунларида армия генерали Черняховский қўмондонлигидаги 3-Белоруссия фронтининг қўшинлари Вильнюс шаҳри бўсағаларига етиб келди. Бу ерда даҳшатли ва қонли жанглар бошланиб кетди.

Ўша пайтда мағлубиятининг муқаррарлигига кўзи етиб қолган Гитлер Вильнюс шаҳрини ҳар қандай қилиб бўлса ҳам қўлда сақлаб қолиш тўғрисида буйруқ чиқариб, фашистларнинг Вильнюс гарнизонига янги қўмондон этиб генерал-лейтенант Штални тайинлаган эди. Вильнюс шаҳрини забт қилиб турган немис гарнизонида гитлерчиларнинг 15 мингга яқин каллакесарлари турарди. Шаҳар мудофааси учун кўпгина артиллерия, миномёт, танк ва ўзиюрар тўплар келтирилган эди.

7 июнь куни Совет қўшинларининг олдинги отрядлари Вильнюснинг шарқий томонида қизғин жанг бошлаб юбордилар. Шаҳарга бостириб кириш имкони бўлмади. Душман артиллерия, миномёт ва пулемётларидан тинимсиз ўт очарди. Бу қўшинларимиз йўлига ғов бўлиб қолди. Шундан сўнг совет қўмондонлиги шаҳарни ўраб олиш тўғрисида буйруқ чиқарди. 9 июлда шаҳар батамом қуршаб олинди. Жон талвасасида қолган гитлерчилар қопқондан қутилиб чиқиб кетиш ва Вильнюс гарнизонини қирилиб кетишдан сақлаб қолиш учун, фронтнинг бошқа участкасидан танк группаси, 80 га яқин ўзиюрар тўп ва бир полкка яқин пиёда аскарларини чақириб олишга мажбур бўлди. Душман бу мадад кучларини Майшегал-Вевис районига ташлади. Гитлерчиларнинг плани бўйича бу группа ўша район томондан Вильнюсни қуршаб олган совет қўшинларига зарба бериш ва қуршовда қолган немис группировкасини қутқариб олиб чиқиб кетиш ниятида эди.

Совет қўшинлари душманнинг ҳийла ва найрангига қарама қарши чора кўрди.

Душман уч кунгача совет қўшинларига қарши танк ва пиёда аскарларини ҳужумга кўтарди. Аммо, бу уринишларнинг ҳаммаси баҳодир совет жангчилари томонидан барбод қилинди. 10 июль куни душманнинг 45 самолёти қирувчи самолётлар ҳимоясида Вильнюсдан олти километр нарига катта группада десант туширди. Қўшинларимизнинг Вильнюснинг Жанубий, Ғарбий-Жанубий ва Шарқ томонидан берган кучли зарбалари натижасида душман десанти тамомила қириб ташланди.

Литва пойтахти Вильнюс шаҳрини немис-фашист босқинчилардан озод қилишда совет жангчилари мисли кўрилмаган мардлик, матонат, Ватанга содиқлик, оммавий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Улар кўча жангларининг энг мураккаб ва оғир шароитида ҳам душманнинг мустаҳкам таянч пунктларини штурм қилишда ўз жонларини аямадилар.

Қуршовдан чиқиб кетишнинг иложи йўқлигини сезиб қолган немис қўшинларининг қўмондони Шталь 12 июлдан 13 июлга ўтар кечаси ўз ихтиёридаги аскарларини ташлаб қочди.

Душман қаршилиги синдирилган бўлса ҳам, аммо айрим жойларда, қулай марраларга беркиниб олган эсэсчилар қаршилик кўрсатишни давом эттирарди.

Ўзбек йигити, старший лейтенант Шаропов, бир группа жангчилар билан бир кўчада бораётиб, катта бинонинг иккинчи қаватида ўқ узаётган фашистларни кўриб қолди. Шаропов бошлиқ группа иккинчи қаватни автоматдан ўққа тутди. Шу пайт Шаропов:

— Қўлларингни кўтариб, яхшиликча асир тушинглар! Акс ҳолда ҳаммаларингизни қириб ташлаймиз! деб қичқирди. Гитлерчи газандалардан 36 таси қўлларини кўтарганлари ҳолда бинодан чиқиб, асир тушди. Ана шу дақиқада маҳаллий аҳолидан бир неча киши Шаропов олдига югуриб келиб, ўз уйларининг ертўлаларида фашистлар беркиниб олганини хабар қилдилар. Шаропов жангчилар билан дадил ҳаракат қилиб, ертўлаларга яширинган гитлерчиларни бирин-кетин ҳайдаб чиқа бошлади.

Ўша куни эрталаб, танкчи лейтенант Лавришев билан қизиқ бир учрашув бўлди. Унинг бўлинмасидаги жангчилар асирга тушган немис солдатларини қатор қилиб ҳайдаб келардилар. Лавришев асирлар ичида ўзига таниш кўринган бир кишини кўриб қолди. Бу гитлерчи офицер эди. Лавришев уни сўроқ қилиб туриб, офицер билан уч йил илгари Совет Молдавияси территориясида учрашганини эслади. Ўшанда сержант Лавришев обер-лейтенант асири эди. Чаққонлик ва баҳодирлик совет сержантини қутқариб қолган, у обер-лейтенантнинг шахсий отига миниб, асирликдан қочиб қутулган эди.

Ўша пайтда дивизия газетасида босилган жанговар лавҳада ҳам Шароповнинг фамилияси ёзилган бўлиб, исми ёзилмаган эди. Ўша Шаропов ким бўлди экан! Унинг кейинги тақдиридан хабардор одамлар бўлса, редакцияга маълум қиладилар деган умиддамиз.

А. РАҲМАТ.

СЕРГАК СОКЧИЛАР

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ орденли Узоқ Шарқ чегара округи қўшинлари Ватанимиз сарҳадларини хушёрлик билан қўриқлаб турибдилар. Улар ўз жанговар маҳоратларини тинмай такомиллаштириб бормоқдалар. Чегарачиларнинг аксарияти жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиларидир.

Суратда: чегарачилар машғулот ўтказишмоқда.

Г. ХРЕНОВ фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

УСТОЗ, МУРАББИЙ

Бурноғи йилнинг ўрталари эди. Мактабларда ўқишлар тугаб, келгуси ўқув йилига тайёргарлик ишлари қизитиб юборилганди. Маориф министрлигида катта йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда муҳим масала муҳокама қилинди.

Ҳосил ака институтга қайтар экан, ҳозир министрликда бўлган гапларнинг мағзини чақиб борарди:

«Билимга чанқоқ ўғил-қизларимизни ҳозирги замон фан ва техникаси янгиликлари қизиқтирмайди дейсизми! Атом асри, космик парвозлар асри бўлган даврда талабаларда наинки фан-техникага, балки бошқа билимларга ҳам қизиқиш кучли бўлиши табиий. Булар, қисман бўлсада, мактаб программасида, дарсликларда ўз аксини топиши лозим.

Хўш, қандай қилинса, қайси ўқув методлари қўлланилса ўқувчиларга берилаётган билим, амалий кўникма тағин ҳам мустаҳкам бўлади. Ўқитилаётган фанлар тўлиқ ўзлаштирилади? Экспериментлар ва тажрибалардан сўнг янги программага ўтилади. Бунинг учун, аввало болалар билан машғулотлар олиб бораётган ўқитувчи пухта билимга, бой педагогик тажрибага эга бўлиши даркор. Демак, педагог ўқиши, ўз билимини ошириши лозим...».

Ҳосил ака бу фикрларни институтда ўтказилган йиғилишда ўртага ташлади. Кабинет мудирлари ҳам бу фикрга бир оғиздан қўшилдилар.

Ёзги меҳнат отпускасига чиққан ўқитувчилар ўз фанлари бўйича малака ошириш учун институтга чақирилди. Айниқса, бошланғич синфлар ўқитувчилари билан яқиндан иш олиб борилди. Ахир, тўрт йиллик бошланғич таълимни уч йилликка ўтказишнинг ўзи бўлмасди-да!

Ўқитувчиларга бой билим ва атрофлича назарий тушунчалар бериш учун жойлардан кўплаб мутахассислар, олимлар таклиф этилди. Бу ишларнинг ҳаммасига Ҳосил Раҳимович доим бош-қош эди.

Институт директори Ҳосил Қобуловнинг ташаббуси билан тематик семинарлар ташкил этилди, ўқув программалари бўйича экспериментал ишлари олиб борилди.

Ҳа, Ҳосил ака Қобулов моҳир педагоглардан. Бу соҳада катта ва бой тажрибага эга. Халқ маорифи ишларини беш қўлдек билади. Шунинг учун ҳам уни Тошкент область ўқитувчилар малакасини ошириш институтига директор этиб тайинлашди.

...Тажрибали мураббийнинг педагогик фаолияти 1938 йилда бошланган эди. Ўшанда ёш ўқитувчи пойтахтнинг Октябрь районидаги 115-мактабда ишларди.

Кўплар қатори Ҳосил ака ҳам Улуғ Ватан уруши вақтида жонажон она-Ватанимизни ҳимоя қилишда жасорат кўрсатди. Кейинчалик совет савдоси техникумида ўқитувчилик қила бошлади. Кўп йиллик меҳнат фаолияти область ижроия комитетида турли лавозимларда ишлаш билан ўтди.

Аммо, у ўзининг севимли касби — ўқитувчиликни унутгани йўқ. Унинг педагогик маҳорати йил сайин ортиб борди.

Мана, ўн йилдан ошдики, Ҳосил Раҳимович область ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг директори. У қанчадан-қанча педагогларнинг билимини оширишда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Моҳир педагог ўз касб-коридан, ҳалол меҳнатидан бахт топганлардан. Унинг кўп йиллик меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У орден ва медаллар билан мукофотланди. У «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган юксак унвон эгаси.

Устоз, меҳрибон педагог эллик ёшга тўлди. Ўз билими ва қобилиятини эл-юрт ишига бағишлаб келаётган бу камтарин қалб эгаси ёш авлод тарбияси йўлида ҳали ҳормай-толмай меҳнат қилаверади. Мураббийлик, шарафли касб шунга ундайди!

А. АЛИЕВ.

ШАҲРИМИЗНИНГ янги 2-Қорақамиш массиви кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда ишга туширилаётган мактаб, боғча, поликлиника ва магазинлар массив ҳуснига ҳусн қўшмоқда.

Собир Раҳимов район пишчеторгига қарашли 69-магазиннинг ишга тушганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Магазин ходимлари меҳнаткашларга маданий савдо хизмати кўрсатишда ўрнак бўлмоқда. Улар ойлик, квартал планларини доимий ошириб адо этишяпти. Магазинда кўп йиллардан бери савдо соҳасида ишлаётган тажрибали, меҳнатсевар ходимлар анчагина. Қаҳҳор Раҳимжонов, Талъат Ханиев, Абдурашид Абдуворисов, Усмон Маҳмудов, Дилбар Содиқова, Ҳомил Зокировлар ўзларининг хуш муомалалиги, ишчанлиги билан кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Суратда: (юқоридан, чапдан) Т. Ханиев, Д. Содиқова ва Қ. Раҳимжоновлар. (Пастда) Магазиннинг ички кўриниши.

Н. ТУРАЕВ фотоси.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ҚАҲРАМОН УЧУВЧИ М. П. ДЕВЯТАЕВ ГДРДА

БЕРЛИН. 21. Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. П. Девятаев ГДРда меҳмон бўлиб турибди. У 1945 йилда Пенемюндедаги ракета тадқиқот маркази ҳузуридаги фашистлар қамоқ лагеридан ўз ўртоқлари билан самолётда мислсиз мардлик кўрсатиб қочган эди. Совет қаҳрамон учувчиси фашист лагерларининг 10 минг маҳбуси хотирасига Пенемюнде яқинида қурилган ёдгорлик марказини зиёрат қилди.

М. П. Девятаев маҳаллий корхоналарнинг меҳнаткашлари ва ГДР миллий халқ армиясининг жангчилари билан учрашди.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

НЬЮ-ЙОРК. 21 июнь. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгаши ҳаво қароқчилигини қатъиян қоралади. У барча мамлакатларга мурожаат қилиб, ҳавода қароқчилик қилишда айбдор шахсларга нисбатан «ўз юрисдикциялари миқёсида самарали чоралар кўришга» ва келажакда бундай хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш учун зарур ҳамма ишларни қилишга даъват этди.

Якдиллик билан қабул қилинган қарорда ҳаво қароқчилиги хавф-хатаридан қаттиқ ташвиш тортилаётганлиги уқтириб ўтилади. Турли мамлакатларда гражданлар авиациясига нисбатан қилинган зўравонлик тўхтатилиши керак. Бундай ишлар ҳаво транспортининг нормал ишлаши учун жиддий ғовдир, дейилади Хавфсизлик Кенгашининг қарорида.

Хавфсизлик кенгаши ҳамма давлатларга мурожаат қилиб, граждан авиациясининг максимал бехавф-хатарсиз ва ишончли бўлишини таъминлаш мақсадида унинг фаолиятига жинояткорона аралашувларга қарши курашишга қаратилган халқаро ҳамкорликни кучайтиришга даъват этди.

АГРЕССОРНИ ҚУРОЛЛАНТИРМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АҚШ Исроил экстремистларини қуроллантиришни давом эттирмоқда.

«Авиэйшн Уик Энд Спейс текноложи» журналининг хабарига кўра, Қўшма Штатлар яқин вақт ичида Тель-Авивга такомиллаштирилган «Скайхок» бомбардимончи самолётларидан 50—100 тасини етказиб беради. Ҳужум қилиш мақсадларида фойдаланиладиган бу самолётларнинг дастлабки туркумини Исроилга шу йилнинг ноябрь ойидаёқ етказиб бериш мўлжаллаб қўйилган.

Журнал Калифорния штатида бу ҳарбий самолёт янги вариантини синаш тугаллланаётганлигини хабар беради. Янги бомбардимончи самолёт Исроил ҳарбий-ҳаво кучларининг талабларини ҳисобга олиб, махсус қайта ускуналанган.

КОММУНИСТЛАР САФИ ЎСМОҚДА

ЛОНДОН. Шотландияда шу йилнинг сўнгги ойларида коммунистлар сафига 500 дан ортиқ киши аъзо бўлиб кирди. Ҳозирги вақтда бу районда Буюк Британия Коммунистик партияси аъзоларининг сони 7 минг кишидан ортади.

Компартия бошчилик қилган кемасозлар ҳукуматнинг Клайд дарёси бўйида корхонани ёпиб қўйиш тўғрисидаги қарорига қарши курашда ажойиб ғалабага эришганларидан сўнг Шотландияда коммунистларнинг обрўси айниқса ўсди.

ПЕРУ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛИМА, 21. Перу президенти Хуан Беласко Альварадо бу ерда қуйидагиларни айтди: яқин вақт ичида менинг ҳукуматим ҳар икки мамлакат ўртасида дипломатия муносабатларини тезроқ тиклаш мақсадида Куба ҳукумати билан бевосита музокаралар бошлайди.

Беласко Альварадо Куба билан олиб бориладиган музокаралар Перу ҳукумати ўтказаётган изчил ва мустақил ташқи сиёсатнинг оқибати эканлигини ҳам таъкидлаб ўтди.

ОЛТИ ЗАВОД ИШЧИЛАРИНИНГ ЗАБАСТОВКАСИ

ЛОНДОН. 21. Англиянинг Ковентри шаҳридаги олти завод ишчиларидан 7.000 дан ортиқ киши иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги ўз талабларини қўллаб-қувватлаш юзасидан бугун забастовка бошлашди. Цех оқсоқоллари ва заводларнинг маъмурияти ўртасида олиб борилган музокаралар яна боши берк кўчага кирганидан кейин ишчи вакилларининг умумий йиғилишида ана шу ҳақда қарор қабул қилинган эди. Касаба союз вакили ишчилар ўз талаблари тўла қондирилмагунча кураш олиб боришга қатъий аҳд қилишган, деди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари ҳамма фронтларда душманни таъқиб этиб бормоқдалар. Суратда: ватанпарварлар ишғол этилган Айту ҳарбий базасида.

ВИА—ТАСС фотоси.

ҲИНДИ-ХИТОЙДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари шимолий секторда, Куангчи ва Тхиатхиен вилоятлари чегарасида Сайгон қўшинларига қарши қилаётган ҳужумларини давом эттирмоқдалар. Ватанпарварлар кеча бу районда душманнинг озод қилинган Куангчи вилоятига бостириб кириш йўлидаги уринишни барбод этиб, уни катта мағлубиятга учратдилар.

Америка информация агентликлари денгиз соҳилидаги Биньдинь вилоятида жанглар тўхтамаётганлигини хабар қилмоқдалар. Ана шу вилоятнинг шолига бой ва аҳолиси зич бўлган районлари ватанпарвар кучларнинг назорати остидадир. Халқ озодлик қуролли кучлари қисмлари ана шу вилоятнинг шимолий-ғарбий қисмида Сайгон қўшинларига зарба бермоқдалар.

Бутун Меконг дельтаси бўйида шиддатли жанглар давом этмоқда.

ХАНОЙ, 21 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик кучлари Куангчи-Хюэ секторида бўлиб ўтган жанглар давомида Сайгон қўшинларига катта талафот етказдилар. Улар 11 июндан 19 июнга қадар Митянь дарёси соҳилида душман солдат ва офицерларидан беш юздан кўпроқ кишини сафдан чиқардилар ёки асир қилиб олдилар, деб хабар беради АПО агентлиги.

Куангчи вилоятидаги ҳаво ҳужумидан мудофаа бўлинмалари шу давр ичида душманнинг 23 самолёти ва вертолётини уриб туширдилар. Душманнинг мудофаа марраларини ўққа тутиш натижасида унинг 29 та оғир тўпи яксон қилинди, 12 ҳарбий омбори портлатилди.

ХАНОЙ, 21 июнь. (ТАСС). Бу ерда Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг баёноти эълон қилинди. Баёнотда бундай дейилади: Америка авиацияси 19 июнда Шимолий Вьетнамнинг Намха, Ниньбинь, Нгеан, Хатинь, Куангбинь вилоятларини ва Виньлинь зонасини бомбардимон қилди. Баъзи ирригация иншоотлари вайрон қилинди, тинч аҳоли ўртасида қурбонлар бор.

ШИНГИЛ ҲИКОЯ
Ш О Ҳ

Ҳар куни ишга бориш-келишда анҳор бўйидан ўтаман. Катта боғ. Қуёш, ҳатто, тиккага келганда ҳам тангача жойдан мўралаб қаролмайди.

Боғда турли-туман мевалар. Айниқса, ўрик шохлари бу йилги мевасини кўтаролмай, мажнунтол сингари шундайгина йўлга эгилиб қолган.

Кеча ишдан келаётсам, ўшалардан иккитаси синиб ётибди: бири қандак, иккинчиси бодом ўрик. Қўлимга олдим-да, ич-ичимдан ачиниб кетдим.

— Қайси тошмеҳрнинг қўли теккан экан!? — Ўз-ўзимга савол бериб, жаҳл аралаш атрофимга олазарак қарадим. Афсуски., ҳеч ким кўринмади.

Гап ўрик шохида эмас. Асло. Шундай одамлар, баъзан, энг яхши кишиларимиз шохини ҳам синдирмоқчи бўлишади.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

Спорт
ҒАЛАБА БИЛАН ҚАЙТДИЛАР

«Пахтакор» футболчиларининг турнир пешқадамларидан бири — «Помир» билан учрашувини ишқибозлар катта қизиқиш билан кутган эдилар. Ўйин бошланишидан бир неча кун аввал Душанбадаги стадионга ҳамма билетлар сотиб бўлинганди. Ўйин кутилгандек қизғин кураш билан ўтди. Майдон эгалари «Пахтакор»нинг ҳужумларини бартараф қилиб, олдинга ташландилар, лекин узоқ вақтгача ҳисобни очолмадилар. 35-минутда Штери шикастланиб қолди. Унинг ўрнига Иброҳимов майдонга тушди. Марказий ҳимоячимизнинг ўрни билинди. Кўп ўтмай Тожикистон командасининг марказдан ёриб кириб қилган ҳужумини Мартян моҳирлик билан ниҳоясига етказди. Ҳисоб 1:0. Пахтакорчилар танаффусдан кейин ҳужумга зўр бердилар. Кузьмин ўрнига олдинги қаторда Федоровнинг пайдо бўлиши рақиблар ҳимоясини танг аҳволга солиб қўйди. Аввал Михаил Ан жавоб тўпи киритди. Ундан сўнг Фёдоров якка ҳолда олдинга интилиб, эпчиллик билан иккинчи тўпни мўлжалга киритишга эришди. Бу ёш ҳужумчининг мавсумдаги биринчи тўпи бўлиб, командамизга муҳим икки очко келтирди. Ҳисоб 2:1. Пахтакорчилар сафардан уч ғалаба билан қайтдилар.

Шу куни «Пахтакор» издошлари муҳим очколарни бой беришди.. Жумладан, Донецкнинг «Шахтёр» командаси ўз майдонида «Кривбасс» билан дуранг қилди — 2:2. «Черноморец» сафарда ўйнаб «Автомобилист» дан бир очко олди — 1:1. Ўз уйида «Металлург» дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритган «Торпедо» иккинчи ўринга кўтарилди. «Шахтёр» (Қарағанда) — «Текстильшчик» — 1:0, «Уралмаш» — «Динамо» — 2:3, «Звезда» — «Металлист» — 2:1, «Спартак» — «Нистру» — 2:0, «Крилья Советов» — «Шинник» — 1:0.

Турнир жадвалида командалар қуйидагича жойлашишди:

Командалар:	У.	Т.	О.
Пахтакор	15	26—13	23
Торпедо К.	14	24—8	19
Черноморец	13	25—11	19
Шахтёр Д.	15	18—8	19
Звезда	14	14—11	18
Спартак	15	18—15	18
Помир	15	20—18	18
Кр. Советов	14	14—11	17
Шахтёр Қ.	14	15—12	15
Шинник	15	12—14	15
Олға	14	12—10	13
Автомобилист	14	13—14	13
Металлист	15	15—17	13
Динамо Л.	14	11—18	11
Стронтель	14	16—28	11
Металлург	14	19—19	10
Кривбасс	14	17—27	10
Нистру	13	10—20	9
Текстильшчик	14	10—25	7
Уралмаш	14	12—22	6

«Пахтакор» 25 июнда бўладиган турда қатнашмайди, навбатдаги учрашувни 3 июль куни Кутаиси торпедочилари билан ўтказади.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

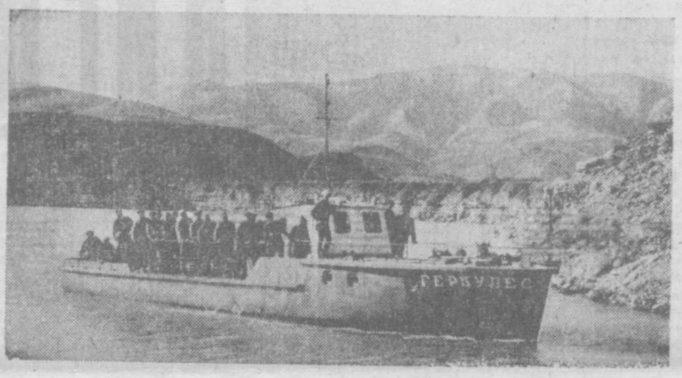

ЧОРВОҚ ГЭСИда ишловчи бурчмуллаликлар эндиликда ишга «Геркулес» катерида келишмоқда. «Геркулес» 50 ишчини 20—30 минут ичида иш жойига етказиб келади. Тоғликлар ишдан сунг уйга ҳам катерда боришяпти.

И. Портнов фотоси.

СОВХОЗДА АДАБИЁТ ТЎГАРАГИ

Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхозида жойлашган Свердлов номли 19-мактабда адабиёт тўгараги мунтазам ишлаб турибди. Тўгарак ҳаваскорлари яқинда ўзбек адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» драмасини саҳнага қўйдилар.

Бундан ташқари адабиёт тўгарагида Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган ўткир зеҳнлилар мушоираси ва ижодий муҳокамалар тез-тез ўтиб туради. Жумладан, мактабнинг 8—9 ва 10-синф ўқувчилари томонидан «Саид Аҳмад ҳикоянавис» деган темада китобхонлар конференцияси уюштирилди. Конференцияда ўқувчилардан Ж. Бобоёрова, Ҳ. Қорабоева ва Б. Эшназаровалар ёзувчи Саид Аҳмаднинг ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисида қизиқарли нутқлар сўзлади.

Кеча ва конференцияларни ўтказишда мактабнинг тил ва адабиёт ўқитувчиси Мирза Мелибоев бевосита раҳбарлик қилиб, ёшларга ўзбек совет адабиёти ҳақида пухта билим бермоқда.

Р. БАГИРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси, 18.00 — Ўқувчилар учун. «Ёш куч» спорт программаси (ўзбек тилида), 19.00 — «Ахборот» информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.15 — Лирик концерт, 19.45 — «Ахборот» информацион программаси.

20.00 дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

22.45 — «Сиҳат—саломатлик». Илмий-оммабоп программа (ўзбек ктилида).

23.20 дан Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 «Чапдаст пиёда». Телевизион бадиий фильм (рус тилида).

Рус тилида: 20.00 «Шаҳримиз озодалиги ва гўзаллиги учун», 20.50 — «Ғалла—ризқ-рўзимиз». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 21.15 — Ўзбекистон ёш композиторлари асарларидан концерт (Марказий телевидение учун кўрсатув), 22.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим» (ўзбек тилида).

22.45 дан Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Биз Вулкан билан». Бадиий фильм, 21.15 — «Ишга таклиф этамиз». Реклама (рус тилида), 21.30 — Камер куйлардан концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — Новосибирск академик опера ва балет театрининг гастроллари, 23|VI Пиковая дама, 24|VI—да Жизель.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Прерия: «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 Йиллиги (кундуз ва кечқурун).

НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда);

Уч мушкетёр: «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун).

Онтарио бўйидаги саргузаштлар: «ВОСТОК», «кундуз кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4 да);

Рам ва шам — «САНЪАТ САРОЙИ» (кундуз ва кечқурун);

Август ойи — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун);

Республика мулки — ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечқурун);

Қишки Англия: — «МОСКВА» (кеч соат 6, 8.45 минутда);

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2 да).

4 июль кундуз соат 2 да Меҳнат Қизил Байроқ орденли Қишлоқ хўжалиги ирригацияси ва механизациялаш инженерлари институтининг кенгаш мажлисида (101-аудитория) техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун.

В. П. Грудцин: «Ўзбекистон ССР суғориладиган деҳқончилиги шароитида пахтани юмшатадиган агрегат билан кўндаланг культивациялашда паст частотали тебранишларни тадқиқ қилиш» деган темада;

Г. Н. Ким: «Юмшатгичи бўлган узун базали планировщикнинг асосий параметрларини тадқиқ қилиш ва асослаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонасида (Қориниёзий кўчаси, 39-уй) таниш мумкин.

КАСАБА СОЮЗЛАР КУРОРТЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СОВЕТИГА

(«Правда Востока» кўчаси, 24-уй, 2-қават, 3-хона)

Катта инженер-бинокор, овқатланиш бўйича катта инженер-технолог, катта инструктор-ревизор, секретарь-машинистка, машинистка, бош (катта) бухгалтерлар, маданий ташкилотчилар, музика ходимлари, кино-механиклар, ошпазлар,

ҚЕРАК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАССАЖИРЛАР ТАШИШ АВТОТРЕСТИГА

(Пролетарская кўчаси, 31-уй) шаҳардаги автобус паркларида ишлаш учун 1—2-класс шоферлари

ҚЕРАК

Оилалилар Тошкентда прописка қилинади, якка кишилар ётоқхона ва прописка билан таъминланади.

Ишга қабул қилинганлар формали кийим билан таъминланадилар.

Ишга бориш ва ишдан қайтишда уларга трест транспорти хизмат қилади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюросига мурожаат қилинсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р—01554. Б. 1778.